

Tygodnik ilustrowany — Organ Polskiego Stronnictwa Katolicko-Ludowego.

Dom bez fundamentów.

Czytelnik przeczytawszy ten tytuł uśmiechnie się z politowaniem, bo i **któż**, choćby najgłupszy, nie wie, że dom taki, choćby się go pokryło złotym dachem, choćby pokoje w nim lśniły się od luster a barwiły drogocennymi dywanami musi runąć na głowy mieszkających w nim, bo lała burza, pierwszy podmuch halnego wichru unicie go z luźnych podstaw.

Jeśli nie buduje się **domów** bez fundamentów to cóż dopiero mówić o takim gmachu jakim jest **Państwo**, pod którego dachem mieszkają miliony obywateli.

A przecież są u nas w Polsce ludzie zapatrzeni w plany takich domów bez fundamentów, którzy kreśli wykołajeńcom i łotrom całego świata czerwona Moskwa.

Europa broni się przed tymi „budowniczymi”. Włochy — Anglja — Francja, narody o starej i wielkiej kulturze pogłębiają jeszcze fundamenta swoich państw, tylko Polska, która przez wiek przeszło była namiotem szarpanym wrogiem mi wicherami patrzy pobłażliwie na tych „majstrów” wyszkolonych metodą sowiecką, jak zasypują ledwie wykopane i to licho fundamenta Państwa polskiego.

Cóż jest fundamentem narodów i Państw?

Na czem można utwierdzić siłę i dobrobyt narodu?

Pierwszą podwaliną jest **Bóg** i moralność oparta na Boskiej powadze.

Drugą podstawą to miłość wszystkich, zgoda wiążąca jednostki a przez nie całe społeczeństwo w silną całość.

Trzecie — to kaniień węgielny łączący fundamenta z budową — Prawo i sprawiedliwość społeczna.

Na tych to trzech wartościach oparty gmach państwowy przetrzyma wszelkie burze — kataklizmy i szturmy.

Czyż znalazłby się człowiek o zdrowych zmysłach, nie otumaniony wyziewami z sowieckich bagien, który chciałby ten materiał z pod fun-

damentów swojej Ojczyzny wyrwać?

Niestety widzimy u nas przy robocie takich „majstrów”.

Dąbski — Putek — Socjaliści — komuniści tumanią wieś naszą i Polskę całą złocistym dachem swobod — dywanami jakiegoś bajecznego dobrobytu i chcą nas wprowadzić do domu bez fundamentów.

Wyrrywają z serc swoich zwolenników wiarę w Boga moralność niszczą, rodzinne węzły drą w strzepy, a jęcząc jednych przeciw drugim — dzieląc Naród na klasy, szcując je na siebie, rozkopują fundamenta z takim trudem świeżo budowane.

Posel Dąbski w swojej „Gazecie Chłopskiej” woła, że „Niema miejsca na ugodę”, że

„Gdy obszarników rozparcelujemy bez odszkodowania i lasy państwowe; gdy z księży drogą skasowania konkordatu z Rzymem zrobimy pokorne sługi ludu, to wtedy pomówimy o umiarkowaniu i o znośniejszym sąsiedzkiem współżyciu”.

A więc, gdy cię sąsiedzie obrabuje, gdy ci żonę i dzieci pozabijam, gdy puszcze z dymem twoje obejście, to wówczas będziemy żyli w sąsiedzkiej zgodzie!

Prawda, że Dąbski jest spryciarz! Jak to on zmyślnie wykombinował tę sąsiedzka zgodę.

Nie twierdzą, że u nas w Polsce jest wszystko w porządku, że i dach nie przecieka, że fundamenta silne. Nie!

Dużo jest zła. I obszarnik się trafi, który majątek garnie pod siebie z cudzą krzywdą, i „pan” z dworu nieraz jest łotrem wyrzucającym pieniądze na psy — konie i karty, ale czyż nie masz nieraz sąsiada jak ty chłop, który, gdyby mógł, sprocesowałby cię i puścił na dziady? Przeciw złu trzeba się bronić — bronić mądrze.

Czyż żeby spędzić muchę z nosa śpiącego trzeba mu w niedźwiedzi sposób rozwalić czaszkę?

A tacy Dąbscy — Putki i Socjaliści w ten właśnie sposób biorą się do niszczenia tego, co im się wydaje złem.

Upominając się o swoje prawa myślny zaw-
sze o całości o Państwie o jego fundamentach a
gdy one będą mocne wówczas łatajmy powoli
dach — wymiatajmy śmiecie i gruz.

Teraz właśnie nadchodzi chwila dająca Pol-
sce sposobność pogłębienia fundamentów a przy
najmniej wzmocnienia ich części. Sejm po świe-
tach przystąpi do prac nad zmianą konstytucji,
niech więc cały naród ponad głowami niepowo-
lanych lewicowych „majstrów“ poda rękę Rzą-
dowi, niech poprze go sympatją i zachętą.

Zjednoczą się w tej mądrej pracy wszyscy
mądrzy i dobrzy — nawet opozycyjny „klub na-
rodowy“ — Endecja wysunęła projekt zbliżony
do rządowego, ale trzeba pamiętać że wystąpią
do walki z nami zwolennicy „domu bez funda-
mentów“ a tych właśnie dzięki naszej głupocie
jest w Sejmie większość.

M. Sabatowicz.

J. Kasprowicz.

Powróciły do domu bociany.

Powróciły do domu bociany,
Ze zamorskiej powróciły ziemi;
Słonko skrami grzeje promiennemi,
Kwiat po łąkach lśni się rozsypany.
Dźwięczą srebrne rzeki,
Szumi bór daleki,
Żywiczne śląc zapachy na rozległe łąny.

Wyruszyli oracze na pole,
Ostry lemiesz czarną ziemię kraje;
Przeorali jedno, drugie staje
Rosą potu spływa trud po czole,
Przecież radość bierze
Na te skiby świeże,
Na zapach, co ogania chlebobójną rolę.

Nowy święty Ks. Bosco.

Dnia 19 marca b. r. w Watykanie w obecno-
ści Papieża, i wielu wyższych duchownych, oraz
nader licznych przedstawicieli zakonu OO. Salez-
janów, sekretarz kongregacji obrządków od-
czytał dekret, uznający dwa sprawdzone cudy,
jakie zaszły za wstawiennictwem czcigodnego
don-Bosco, przedstawionego do beatyfikacji. Na-
stępnie prokurator zakonu Salezjanów odczytał
adres, dziękujący papieżowi za dekret i wyraż-
ający radość zakonu Salezjanów, pomnożoną jesz-
cze w związku z doniosłym wypadkiem rozwią-
zania kwestji rzymskiej, czego ks. Bosco pra-
gnął gorąco, proponując swe usługi dla zmniej-
szenia naprężenia, istniejącego między stolicą a-
postolską a rządami jego epoki. W odpowiedzi
papież podkreślił, iż ogłoszenie dekretu zbiega
się z dniem św. Józefa, który jest świętem dla

całego świata, zaznaczając, iż rozwiązanie kwe-
stji rzymskiej leżało na sercu czci godnego Bos-
co, z którym papież w tej sprawie osobiście roz-
mawiał i wie, jak gorąco Bosco pragnął rozwią-
zania tej sprawy, występując w obronie religji
i kościoła. Kończąc papież wyliczał enoty i ol-
brzymie dzieło ks. Bosco.

Wyrok sądu marszałkowskiego w sprawie posła Woźnickiego.

Wyrok sądu marszałkowskiego w sprawie
posła Jana Woźnickiego brzmi:

Sąd honorowy w składzie superarbitra posła
Macieja Rataja (Piast) i arbitrów posła Bronisła-
wa Ziemięckiego (PPS) i posła Bogdana Pod-
olskiego (BB), dla rozpatrzenia zarzutów posta-
wionych wicemarszałkowi Sejmowi Janowi Woź-
nickiemu (Wyzwolenie) przez posła Janusza Ję-
drzejewicza (BB) — po zbadaniu przedstawi-
onych mu dokumentów i przesłuchaniu świad-
ków wydał orzeczenie stwierdzające, że

1) ma podstawę zarzut posła Jędrzejewicza,
postawiony wicemarszałkowi Woźnickiemu na
posiedzeniu Sejmu z dnia 20 marca 1929 r. w wy-
jaśnieniu danem przez niego na pierwszym z ko-
lei posiedzeniu sądu, iż poseł Woźnicki jako go-
spodarz stowarzyszenia spożywców „Przyszłość“
w Lubrańcu, dysponując pieniędzmi tego stowa-
rzyszenia użył ich na cele inne, niż na te, na
które były przeznaczone. Natomiast niema pod-
stawy do twierdzenia, iż wicemarszałek Woźni-
cki, używając pieniędzy tego stowarzyszenia u-
żył ich bez zamiaru zwrotu, przeto określenie
„roztrwonienie“, użyte przez posła Jędrzejewicza
z trybuny sejmowej, w rozumieniu potocznem,
a odmiennem niż on to pojmował, nie odpowia-
da stopniowi, stwierdzonego przez sąd przewi-
nienia wicemarszałka Woźnickiego.

2) że nie ma podstawy zarzut posła Jędrze-
jewicza, jakoby wicemarszałek Woźnicki nie wy-
wiązał się z zaciągniętych zobowiązań pienięż-
nych wobec osób trzecich, które przy szły mu
podówczas z pomocą, wobec okazanej parokrot-
nie przez wicemarszałka Woźnickiego goto-
wości zwrotu udzielonej mu sumy.

A więc była dobra wola, i to coś znaczy.

ODPOWIEDZI ADMINISTRACJI

P. Franciszka Panek Czarny Dunajec — 5
zl. otrzymaliśmy za I półrocze 1929.

Niedziela Przewodnia.

Śpiewajmy Panu!

Kościół: „O Panie, Panie nasz, jakie dziwne imię twe po wszystkiej ziemi! Bo nad niebo wyższy jest majestat twój (Ps. 8, 1).

Prorok: „Z ust niemowląt i ssących zgotowałeś chwałę przeciw nieprzyjaciółom swoim: byś zniszczył wroga i chciwego krwi” (Ps. 8, 3).

Katolik: „Bo gdy patrzę na niebiosą twe, dzieło palców twych: na księżyc i gwiazdy, któreś stworzył: to cóż jest człowiek, że pamiętasz nań? i syn człowieczy, że masz pieczę o nim? Uczyniłeś go mało co mniejszym od Aniołów, czcisz i chwałę uwieńczyłeś go. Nad dziełami rąk — twoich postawiłeś go. Wszystko poddałeś pod nogi jego: owce i woly wszystkie, nadto i zwierzęta polne, ptactwo niebieskie i ryby morza, które mkną po szlakach morskich” (Ps. 8, 4 — 9) (Żyd. 2, 7); Gen. 1, 28; I. Kor. (15, 26).

Kościół: „O Panie, Panie nasz, jakże dziwne imię twe po wszystkiej ziemi!” (Ps. 8, 10).

Obrzędy Mszy św.

9. Msza Katechumenów.

VII. Hymn anielski we Mszy św. brzmi: „**Gloria in excelsis Deo...** Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli. Chwalimy Cię, błogosławimy Cię, wielbimy Cię, wysławiamy Cię, dziękujemy Ci za wielką chwałę Twoją. Panie Boże, królu niebieski, Boże Ojczy, wszechmogący, Panie, Synu jednorodzony, Jezu Chryste, Panie Boże, Baranku Boży, Synu Ojca który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami, który gładzisz grzechy świata, przyjm prośby nasze. Który siedzisz po prawicy Ojca, zmiłuj się nad nami. Albowiem Tyś sam święty. Tyś sam Pan, Tyś sam najwyższy, Jezu Chryste, z Duchem Świętym, w chwale Boga Ojca. Amen”.

Po odmówieniu tego hymnu kapłan całuje ołtarz, zwraca się do ludu i z wyciągniętymi ramiionami na znak miłości i mówi: „**Dominus vobiscum** (Pan z wami)”, a ministrant w imieniu ludu odpowiada: „Et cum spiritu tuo = I z duchem twoim”. Późem idąc na stronę Lekcji, kapłan mówi: **Oremus** (Módlmy się). Teraz kapłan biera prośby ludu i przekłada je Panu Bogu. Te zebrane modlitwy nazywają się **Kolekty**. Uwydatniają one główną myśl dnia i kończą się zawsze słowami: Per Dominum nostrum Jesum

Christum... Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa... Albowiem tylko przez Pana Jezusa prosząc, możemy mieć pewność wysłuchania. Słowo „**Amen**” znaczy: Niech się tak stanie.

Kolekt może być: jedna, dwie, trzy a nawet więcej, zależy od uroczystości dnia.

Kiedy dotychczas kapłan mówi do Boga w modlitwach, teraz Bóg odpowiada słowami — Lekcji i Ewangelji. Mianowicie po Kolektach następuje **Lekcja** albo **Epistola**. Wyraz Lekcja oznacza: **Czytanie wyjątku z Pisma św. Jeżeli** ten wyjątek jest z któregoś listu św. Pawła, to wtedy ustęp czytany nazywa się **Epistolą** czyli **Listem**. Po Lekcji lub Epistole ministrant odpowiada: Deo gratias = Bogu dzięki (za naukę objawioną).

Następnie **Graduał**. Mianowicie w dawnych czasach śpiewano przed Ewangelją Psalm na stopniach (gradus) ambony. Obecnie sam kapłan odnawia kilka wierszy tego Psalmu i czytanie tych wierszy zatrzymuje dawną nazwę Graduału (czyli pieśni stopni). W dniach pokutnych czyta kapłan także **Tractus** czyli pieśń żalobną. W uroczyste święta bywa dodawana **Sequentia**, czyli hymn pochwalny uroczystości. O czytaniu Ewangelji napiszemy następnym razem.

Lekcja w niedzielę Przewodnią (I. Jan 5, 4 — 10).

Najmilsi: Wszystko, co się narodziło z Boga, zwycięża świat: a to jest zwycięstwo, które zwycięża świat, wiara wasza. Któż jest, co zwycięża świat, jedno, który wierzy, iż Jezu jest Synem Bożym? Ten jest, który przyszedł przez wodę i krew. Jezu Chrystus: nie w wodzie tylko, ale w wodzie i krwi. A Duch jest który świadczy, iż Chrystus jest prawdą. Albowiem trzej są, którzy świadectwo dają na niebie: Ojciec, Słowo i Duch Święty, a ci trzej jedno są. Jeśli świadectwo ludzkie przyjmujemy, świadectwo Boże większe jest: albowiem to jest świadectwo Boże które większe jest, iż świadczył o Synu swoim. Kto wierzy w Syna Bożego, ma świadectwo Boże w sobie.

Złota myśl: „Chrystus przemieni ciało ziemskiej niskości naszej, iżby podobnem się stało do ciała jasności jego, wedle dzielności, przez którą wszystko też mocen on podbił sobie” (Fil. 3, 21).

Dziwna pobłażliwość.

W jednym z ostatnich numerów „Ludu Kat.” pisaliśmy o nowym bluźnierczym pomysle sekcjarza Kowalskiego skazanego za rozpustę przez sąd na 4 lata więzienia.

We wielki czwartek zwołano do siedziby „Marji Michała” (Kowalskiego) i jego żon „mystycznych”, do Płocka, „wielki” zjazd marjawitów poto, aby święcić na „kapłanów” marjawickich „małżonki” „księży” i wybrane „siostry” celem odprawienia nabożeństw oraz udzielania przez nie „sakramentów”.

W wielki „czwartek” zakonnice zostały „ubrane” w kapłańskie szaty i „odprawiły” primicie.

Inne, które mniej „zasłużyły” się „marjawityzmowi”, zostały wyświęcone na „djakonów”.

Jeszcze inne na „subdjakonów”.

Nowość ta, którą przygotowali ostatnie numery tygodnika marjawickiego „Królestwo Boże na ziemi” wywoła nawet wśród najgorętszych zwolenników sekty jaknajgorsze wrażenie i powszechnie uważają, że Kowalski zdradza wyraźnie rozstrój umysłowy. Wszyscy odwracają się od sekty.

Bo, że wpływ tego wykołajeńca sięga do ludzi bądź co bądź wykształconych, jak Feldman, Przysiecki, Gołębiowski, Roztworowski, Gostyński, dowodzi tylko jednego: braku cywilnej odwagi i łączność w odpowiedzialności za wspólne poczynania, które doprowadziły do rozpraw sądowych.

Zdaje się, że ta inowacja z „kapłankami” była między innymi powodem, że duchowny marjawicki Jaworski, który miał wielkie wpływy w Łodzi, wystąpił z szeregów marjawickich wraz ze swą żoną.

Wystąpił też inny „ksiądz”, ale wobec niemożności otrzymania jakiegokolwiek pracy wstąpił z powrotem w szeregi „kapłanów” marjawickich.

Wiele „zakonnice”, które znajdowały się w Płocku lub innych siedzibach marjawickich po lat kilkanaście nawet, wystąpiły w ostatnich czasach z marjawityzmu.

Młodzi „zakonnicy” i „zakonnice” wsrzymują się od tego kroku, tylko ze względów materialnych.

Parafje marjawickie szybko pustoszeją.

Ludzi na nabożeństwach niema.

W Płocku na „odpuście”, kiedy przyjeżdżają z „całej Polski” marjawici, niema więcej osób ponad sto pięćdziesiąt, w tem licząc różne „siostry” służebne.

W Łodzi na nabożeństwo w święto przychodzi 20 do 30 osób, w dni powszednie 5 do 10 osób. Po wiejskich modlitewniach jeszcze mniej.

Ochronki są fikcją, a dzieci rekrutują się prawie wyłącznie z dzieci z innych wyznań i liczba ich w tych ochronkach waha się od 5 do 15.

Wszędzie „wierni” marjawicy, to prawie wyłącznie „zakonnicy” i „zakonnice”.

Rozpada się marjawicka sekta.

„Święcenia kapłańskie” dopełnią reszty, zwłaszcza, że jak słycać „arcybiskup” ma nadto zamiar „wyświęcić” znane z procesu: „małżonkę” Miłość i małżonkę Klementynę na „biskupów”.

Mimo takich bluźnierstw, mimo procesu, który wyświecił ohydę tej rozpustnej sekty. Rząd nasz milczy, bojąc się widocznie drażnić opozycję, która w osobach Czapińskich Putków i Dąbskich ujęłaby się za „prześadowanymi”. Jednak musi nasz Rząd odważyć się raz wreszcie, gdyż dziwna ta obojętność odbiła się głośnym echem i w zagranicznej prasie.

Jedna np. z niemieckich gazet poddała ostrej krytyce nową imprezę Kowalskiego. Rzeczowy artykuł nosi tytuł: „Nowa komedia marjawicka w Polsce”. Ostatni ustęp tego artykułu brzmi:

— „Pomimo, że organizacje katolickie w Polsce oddawna domagała się od rządu rozwiązania sekty, jako intrygi niemoralnej, i odebrania marjawitom prawa nauczania i wychowywania, pomimo, że prasa polska stale daje wyraz swemu oburzeniu nad starymi i nowymi skandalami marjawickimi — to jednak zdumiewać musi fakt, że miarodajne władze ignorują żądania katolików, moralnie i konstytucyjnie uprawnione, co do osławionych sekcjarzy. Że afera marjawicka jest plamą hańbiącą Polskę, powinny władze polskie wreszcie to zrozumieć”.

Oto do jakiej opinii o Polsce doprowadza tolerowanie zbrodni i występków marjawickich.

Niema Rząd powodu obawiać się potężnych opiekunów sekty, gdyż lud polski poprze go w tej akcji całym sercem.

Es.

CZAŚĆ B. KOLONIJ NIEMIECKIEJ MUSI BYĆ PRYZNANA POLSCE.

Sprawa kolonij zamorskich dla Polski, odbiła się żywym echem w społeczeństwie. Liga Morska i rzeczna wszczęła szeroką akcję propagandową w celu uzyskania dla Polski kolonij zamorskich, a na licznych wiecach w b. dzielnicy pruskiej uchwalono rezolucję, w których zebrani domagają się postawienia na porządku dziennym naszych zadań państwowych, polityki kolonialnej państwa polskiego.

Czytamy dalej w rezolucjach, że „ponieważ w r. 1931 Liga Narodów ma przedsięwziąć rewizję mandatów kolonialnych, zebrani domagają się oficjalnej interwencji rządu Rzeczypospolitej w tej sprawie na forum Ligi, aby część b. kolonij niemieckich przyznano Polsce, jako prawnej sukcesorce do części majątku b. cesarstwa niemieckiego”.

Rezolucje motywowane są tem, że emigracja nasza z kraju przekracza rok rocznie cyfrą 100.000 głów. Ze dalej w interesie narodu polskiego dążyć musimy do zapewnienia wychodźctwu naszemu terenów własnych, pod nieskrępowaną ekspansję. Polsce zaś należy się prawnie część b. kolonij niemieckich, ponieważ Polacy b. zaboru pruskiego przyczyniali się w okresie niewoli na równi z Niemcami do zdobycia, utrzymania i rozwoju tych kolonij.

Z uznaniem należy witać rozpoczętą akcję Ligi Morskiej i Rzecznej, niewątpliwie niebawem i inne dzielnice Polski pójdą za pięknym przykładem Wielkopolski, tak, że cała Polska w zwarłym szeregu jednomyślnie stanie za rządem Rzeczypospolitej, gdy rozpocznie on oficjalną mię-

dzynarodową akcję, domagającą się przyznania Polsce kolonij.

5 MILJONÓW DOLARÓW KREDYTU ZAGRA-NICZNEGO.

Toczące się od pewnego czasu rokowania Państwa Banku Rolnego z szeregiem firm zagranicznych w sprawie sfinansowania wiosennej kampanji nawozów sztucznych, dobiegają końca.

Wedle informacji Państwowy Bank Rolny zaciąga 9-miesięczny kredyt w sumie 5 mlj. dol na sfinansowanie wiosennej kampanji nawozów sztucznych.

KRÓL BULGARJI PRZYBEDZIE DO POLSKI.

Król Borys, który obecnie przebywa incognito w Niemczech u siostry swej na Śląsku, zamierza po złożeniu oficjalnej wizyty w Berlinie udać się do Polski.

Król Borys złoży oficjalną wizytę Prezydentowi Rzplitej w Warszawie. Po zwiedzeniu Polski uda się król bułgarski do Pragi, a następnie do Brukseli i Hagi. Podróż powrotna do Bułgarii będzie wieść przez Włochy.

Kto chce wstąpić do wojska na ochotnika?

Na zasadzie art. 69 ustawy o powsz. obow. wojsk. do czynnej służby wojskowej w charakterze ochotników być przyjmowani w r. 1929 mężczyźni, urodzeni w latach 1909, 1910 i 1911.

1) Ochotnicy, nieposiadający warunków do skróconej czynnej służby wojskowej, mogą być przyjmowani do: piechoty, czołgów, żandarmerji kawalerji, samochodów pancernych, artylerji, kawalerji, saperów, łączności i marynarki wojennej — nie będą natomiast przyjmowani do: taborów, samochodów, służby zdrowia, służby uzbrojenia i służby intendenty (baonów administracyjnych).

2) Ochotnicy mający warunki do skróconej czynnej służby wojskowej mogą być przyjmowani do piechoty, kawalerji artylerji, lotnictwa i marynarki wojennej. Do saperów i saperów kolejowych oraz łączności mogą być przyjęci tylko tacy ochotnicy, którzy posiadają odpowiednie wykształcenie techniczne nie będą natomiast przyjmowani do czołgów, żandarmerji, samochodów pancernych, taborów, samochodów, służby zdrowia, służby uzbrojenia, służby intendenty, (baonów administracyjnych).

3) Do lotnictwa mogą być przyjmowani:

a) ochotnicy z prawem do skróconej czynnej służby wojskowej — również tylko w charakterze personelu latającego (na pilota lub obserwatora); —

b) ochotnicy bez prawa do skróconej czynnej służby wojskowej — również tylko w charakterze

personalu latającego (na pilota lub strzelca samolotowego).

Do obsługi technicznej w lotnictwie ochotnicy przyjmowani nie będą.

W podaniach o przyjęcie do wojsk lotniczych powinien ochotnik wyraźnie zaznaczyć, że zgłasza się do służby personelu latającego.

4) Termin wnoszenia podań do P. K. U. przez osoby ubiegające się o przyjęcie w charakterze ochotników do służby wojskowej upływa dnia 1 lipca br. z wyjątkiem ochotników zgłaszających się do lotnictwa w charakterze personelu latającego, którzy powinni wnieść podania w następujących terminach:

a) ochotnicy bez prawa do skróconej czynnej służby wojskowej — do dnia 1 czerwca br.;

b) ochotnicy z prawem do skróconej czynnej służby wojskowej — do dnia 20 czerwca br.

5) Przegląd wojskowo-lekarski ochotników przez komisje poborowe odbędzie się zasadniczo w czasie głównego poboru rocznika 1908. Termin stawienia się ochotników przed komisje poborową będzie podany w obwieszczeniach o poborze rocznika 1908.

6) Ochotnicy, o ile odpowiadają wymaganiom fizycznym dla danego rodzaju broni ustalonym, mają prawo wyboru broni w ramach określonych w pkt. 1 i 2. Prawo wyboru formacji ochotnikom nie przysługuje.

BACZNOŚĆ — ROLNICY.

Już teraz wiedzieć każdy musi, że ziarno siewne doczyszczone na oryginalnych trieurach HEID'A wy daje najwyższy plon.

TRIEURY HEID'A dla żyta i pszenicy:

Klasy I	Nr.	I a	o wydajności na godzinę	120 kg.	po	Zł.
"	I	"	1	"	"	420.—
"	I	"	2	"	"	525.—
"	I	"	1 a	"	"	580.—
"	V	"	1	"	"	690.—
"	V	"	2	"	"	825.—
"	V	"	3	"	"	1,025.—
"	V	"	3	"	"	1,295.—
"	XV	"	3	"	"	1,075.—
"	XV	"	4	"	"	1,265.—

Cylindry wymienne dla owsa i jęczmienia do tychże trieurów oraz nowoczesne instalacje dla selekcjonowania zboża dostarczają za gotówkę i na spłaty ratami:

Centrala Handlowa Spółdzielni Polskich. w Warszawie
ul. Jasna 8 Telefon 217-51 i 429-81

Na terenie Małopolski

ZWIĄZEK EKONOMICZNY SPÓŁDZIELNI KÓŁEK ROLNICZYCH

Centrala w Krakowie ul. Wiślna. Nr. 8,

Oddział we Lwowie ul. Mickiewicza Nr. 26

„ w Tarnopolu ul. Rynek Główny Nr. 31.

oraz wszystkie składowe SPÓŁDZIELNIE ROLNICZO-HANDLOWE zrzeszone w tych instytucjach.

SPÓŁDZIELNIOM SPECJALNY RABAT. Żądajcie ofert

Teatry ludowe.

Od roku 1918-go istnieje w Warszawie Związek Teatrów Ludowych — ul. Tamka 1, którego celem jest jaknajszersza pomoc zespołom teatralnym wsi i miasteczek. Kultura artystyczna ludu zmierza do jaknajwiększej samodzielności, a szczególnie praca teatralna jest w ośrodkach odległych od dużych miast. głównie na wsi — jednym z większym czynników kulturalnych.

W pracy tej jest niezbędna szersza inicjatywa i fachowa pomoc zarówno w sprawach artystycznych, jak i technicznej sprawności organizowania przedstawień, widowisk, obchodów i t. d. Pomoc tę w stosunku do każdego przejawu pracy teatralnej na wsi, czy w miasteczku — podejmuje Związek Teatrów Ludowych, który postawił sobie za zadanie:

- 1) ująć w ramy organizacyjne cały ruch teatralny w Polsce.
- 2) pobudzić szerokie masy do wyrażenia za pomocą samorodnego teatru ludowego swej własnej odrębnej kultury.
- 3) szerzyć wiadomości fachowe z zakresu teatru.
- 4) udzielać zespołom wszelkiej pomocy w prowadzeniu pracy teatralnej. Związek Teatrów Ludowych wydaje własne pismo p. n. „Teatr

Ludowy“, które wychodzi co miesiąc i zawiera cały szereg artykułów o pracy teatralnej w zespołach wsi i miasteczek. Każdy miłośnik teatru winien „Teatr Ludowy“ zaprenumerować, gdyż znajdzie tam niejednokrotnie rozwiązanie szeregu wątpliwych kwestji.

Związek Teatrów Ludowych prowadzi własną wypożyczalnię kostjumów. — Skład szatni Związku Teatrów Ludowych jest bogaty — kostjomy są nowe i artystycznie pomyślane.

Związek teatrów Ludowych prowadzi obszerny Dział Wydawniczy. Na składzie: utwory dramatyczne z życia ludu, utwory o treści patriotycznej (obchody, rocznice), religijnej. Oprócz tego Związek Teatrów Ludowych wydał cały szereg wydawnictw teatralnych np. „Budowa i urządzenie sceny“, „O charakteryzacji“, „Malowanie dekoracji“, „Ubiory teatralne“, „Wybór sztuk do grania“, „Przewodnik dla teatrów amatorskich“, „Pieśni i chóry ludowe“, „Żywe słowo i przykłady inscenizacji pieśni i wierszy“, „Teatr w szkole i w domu ludowym“.

Wszelkich pomocy i informacji udziela Związek Teatrów Ludowych bezpłatnie. Kostjomy, wydawnictwo wysyła pocztą, za zaliczeniem pocztowym.

Siedziba Związku Teatrów Ludowych:

Warszawa — Tamka 1, — tel. 236 — 40.

BLEDNICĘ

brak krwi

usuwa

Wino chinowo-żelaziste **Mra Krzysztoforskiego** na maladze hiszpańskiej reguluje słabości kobiece dodaje siły, podnieca apetyt, przyczynia krwi — **Położnicom zadziwiająco szybko przywraca siły** a polecane przez lekarzy w chorobach płucnych, po przebytych ciężkich chorobach, przy osłabieniu ogólnym, oberwaniu braku ochoty do życia nudnościach, zawrotach głowy, wyczerpaniu fizycznym umysłowym.

Do nabycia aptekach i drogerjach, do miejscowości gdzie niema na składzie można zamawiać wprost z fabryki we własnym interesie by ustrzec się przed podróbkami, żądać wyraźnie **WINO CHINOWO - ŻELAZISTE** **Mra Krzysztoforskiego** naśladownictwo energicznie odrzucić!

Fłaszka mniejsza z przesyłką zł 3,50 — 5 Fl. zł 13.

„ podwójna „ „ 5. — 5 Fl. zł 22.

Wyłączny skład i wyrób na Polskę

Fabryka Chemiczna

Mr Krzysztoforski, Tarnów 2

Podolską koniczynie czerwonej

Wytrzymałą na mrozy, z ostatnich zbiorów pod gwarancją, woną od kianianki wysyła 5, 10, 20 kg. w **cenie 3 zł. za 1kg.** za zaliczeniem poczt. oraz kolejną w każdej ilości **w cenie 260 zł. za 100 kg.** Gminom i kółkom Roln. na dogodny kredyt.

WŁADYSŁAW DYBA.

KUPCZYŃCE, poczta Denysów, woj. Tarnopolskie. Gwarantowana siła kiełkowania.

Wszelkie maszyny narzędzia rolnicze, małe motory benzynowe

zamiast kieratów od 3 — 8 koni
sprzedaje na spłaty

DOM HANDLOWO-ROLNICZY

„GLEBA”

Gen. Repr. Fabr. Maszyn. Roln. „TRZEBINIA”
Tow. Akc.

KRAKÓW, UL. DŁUGA L. 3. TEL. 1323.

90.000 ludzi

jest w Polsce psychicznie chorych a setki tysięcy nerwowych, zdrowie całego społeczeństwa łatwo już w podstawach swych może być zagrożone, przeto każdy inteligentny i dbały o swą rodzinę ojciec, każdy wychowawca, a przede wszystkim każdy kapłan, każdy działacz społeczny, każdy zdrowy i chory powinien poznać się z cyklem książek

prof. Emila Wyrobka p. t.

Z OTCHŁANI CHOROŃ NĘDZY I UPADKU

ponieważ książki te poruszają najżywotniejsze zagadnienia dotyczące się zdrowia społeczeństwa i jednostki, ponieważ w nich zawarte są najlepsze rady i wskazówki z zakresu higieny seksualnej i lecznictwa.

1) Alkoholizm i nierząd, obłęd opilczy upojenie patologiczne, dipsomanja, alkoholizm wrodzony, neurastenja i samobójstwo. Morfinizm i kokainizm. Kult rozpusty. Reglementacja i abolicjonizm. Str. 225. Cena 4 zł.

2) Choroby nerwowe i umysłowe. Paraliż postępowy, wiał rdzenia, melancholja, psychozy manjakałno depresyjne. Spaczenie umysłu z urojeniami. Rozpad myśli, idiotyzm i głupota moralna. Onanizm. Neurastenja Histerja i epilepsja. Str. 162. Cena 4 zł.

Jednocześnie poleca się najnowsze wydanie

Szczęśny Mitociński

1) Lilje, Osty, Stokrótki i Niezabudki. Wiązanka symbolicznych wierszy, pięknych śpiewek, mądrych przysłów i aforyzmów, nadających się do wpisywania w pamiętniku lub wygłaszania przy rozmaitych zabawach i okolicznościach. (str. 96) Cena 0.80 gr.

2) Zbiór Toastów z Okazji Chrzcim i Wesela oraz różnych mów, nadających się do wygłaszania podczas wielkich uroczystości, obchodów i zabaw rodzinnych, społecznych, patriotycznych, ze znacznym uwzględnieniem tła ludowego i historycznego. (str. 224). Cena 2 zł.

3) Wzornik do pisania listów miłosnych, odnoszących się do różnych okoliczności, poruszający bardzo ważne temata i zagadnienia aktualne — 1.20 zł.

Powyższe książki. Do nabycia razem lub oddzielnie w księgarni

„WIEDZA I SZTUKA”

Kraków, ul. Gołębia 10. K.

Tudzież w innych księgarniach. Posyłka za pobraniem poczt. na koszt zamawiającego.

GLUCHOTA ULECZALNA! Fenomenalny

wynalazek „EUFONJA” zademonstrowany specjalistom. — Sami się w domu wyleczycie z przytępieniem słuchu szumu i cieknięcia z uszów. — Liczne podziękowania. Pouczającą broszurę wysyła bezpłatnie na żądanie „EUFONJA” Liski koło Krakowa.

Organista biegły w swym zawodzie, lat 32, głos: tenor, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia nadsyłać do 7 kwietnia b. r. do: **Marjana Stempla, Horodnica pocz, Skafat woj. Tarnopol.**

CO PISZE LUD

Z placówki. S. M. P.

Zagorzycy dolne, paraf. Góra Ropczycka.

Za przykładem innych miejscowości powstało i w naszej wiosce Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej Męskiej pod wezwaniem Św. Stanisława Kostki, założone przez Czcigodnego Ks. Stanisława Sliwę w roku 1922., który także i młodzież żeńską naszej wsi zorganizował w Stow. pod wezwaniem Królowej Korony Polskiej, które to Stowarzyszenie pod opieką naszych Czcigodnych Księży Protektora Ks. Proboszcza Michała Chłonia i Ks. Patrona Feliksa Cebuli, rozwijają się dosyć pomyślnie, wychowując dorastającą młodzież na dobrych Polaków i Katolików, przygotowując młodzież do przyszłych obowiązków, przez przysposobienie rolnicze, pożyteczne odczyty i wykłady, a przez ćwiczenie przysposobienia wojskowego chce Polsce przygotować dzielnych obrońców, którzy wraz z potrzebą gotowi będą stanąć w Jej obronie.

W niedzielę dnia 24 lutego, po gorzkich żalach odbyła się w domu pana Franciszka Mazka, akademja ku czci Ojca Świętego, urządzono staraniem Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej, w której wzięli udział druhowie i drużyny i sporo ilość miejscowej ludności. Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej w Zagorzycach zabiega również o fundusze na budowę własnego domu imienia Ks. Biskupa Dr. Leona Wałęgi, ideowego twórcy Stow. Młodzieży i na ten cel zgromadziło już około 290 dolarów, z czego 190 dol. otrzymało od naszych rodaków z Chicago, a resztę z procentów i ofiar od Przewiel. Księży i bratnich Stowarzyszeń, za co na tym miejscu wszystkim łaskawym ofiarodawcom Stowarzyszenie składa serdeczne Bóg zapłać. Również pięknie pracuje u nas miejscowe Koło Tow. Szkoły Ludowej, nad podniesieniem oświaty, pod przewodnictwem Czcigodnego Ks. Michała Chłonia, proboszcza z Góry Ropczyckiej. Na szczególniejsze uznanie zasługują miejscowe nauczycielki, panie: Irena Suchodolska, Kazimiera Dębińska i Komorowska, które pod kierownictwem dyrektora szkoły pana Władysława Kowalskiego, wolne chwile od zajęć obowiązkowych poświęcają na prowadzenie kursu dla analfabetów.

W dniach 4, 5, 6 i 7 marca młodzież naszej parafji przeżyła podniosłe chwile. W dniach tych odbyły się rekolekcje dla młodzieży urządzone przez Czcigodnego Księdza Proboszcza, który ze szczególną gorliwością stara się o zbawienie

swych owieczek i gorąco umiłował swych parafjan a szczególnie młodzież, a dowodem tego gorliwego starania się o zbawienie dusz sobie powierzonych to już 3-cie rekolekcje od czasu jego przybycia do naszej parafji w r. 1926. Nauk rekolekcyjnych udzielał Przew. Ksiądz rekolektant Warecki z Pilzna. Przewielebnemu Ks. Proboszczowi Michałowi Chłoniowi za urządzenie rekolekcji i Przew. Ks. Wareckiemu za tak wzniosłe i piękne nauki rekolekcyjne, składamy imieniem Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej z Zagorzyc nasze serdeczne staropolskie Bóg zapłać.

Marcin Róg
sekretarz

Olesno

Mają inne wsie swoje znakomitości, dlategoż gmina Olesno nie mogła się poszczycić czemś nie lada, bo sławym na całą okolicę ba wnet na Polskę całą — wójtem Wasiem.

Takiego poczucia władzy, takiej mocy i majestatu nie widzieliśmy nawet za czasów premiera rostwa kuma Witosa, kiedy to co drugi wójt Piastowiec nie znajdował wygodniejszego miejsca do siedzenia, jak biurko pana starosty.

Naszemu Panu wójtowi, zwłaszcza gdy podpije, a lubi tą drogą państwo ratować, marzą się jeszcze te dobre czasy, to też gdzie może i ile może wraca do nich, a że rozumem zbytnio nie grzeszy, więc też trafia jak kulą w płuco.

Naszemu niedawno na spokojny dom kierownika szkoły, a jak się tam sprawiał, jaką moc i potęgę w wydawaniu rozkazów okazał, wystarczy przeczytać akta sądowe, które w uznaniu zasług w tym kierunkuoczywiście przez pomyłkę Pana naczelnika posadziły na... 7 dni aresztu! — Pracuj tu bracie, bądź energiczny, broń dobra gminy, to nie tylko za to posiedzisz, ale cię jeszcze w dodatkowej skardze pijanicą zrobią — nie sobie z urzędu nie robiąc! — Taka to sprawiedliwość.

I zdałoby się że takiej mądrej „głowie“ jak Pana wójta — takiej nauki dosyć, ale gdzie tam!

Znów chcąc poprzeć Państwowy monopol piarytusowy, broń Boże nie z opilstwa, raczej z kompanji, bo w kampanji zaszedł do składnicy, dalekie złodziejowacie zarząd, lustratorów, a wywoływać z bogaceniem się personalu, a bić pięścią w stół a krzyczeć „ja wójt ja woma każę, oddać klucze, fora ze dwora“ itp. nie dziw że wychodząc zapieniony, pijany z jankoru — dał widowisko młodzieży, zebranej na rekolekcje takie, aż ksiądz Misjonarz z ambony musiał młodym z głowy wybijać, że nie tak żyć trzeba, Boga chwalić a Polsce służyć.

To też sąd zapewno nietylko zawieszoną karę wykona, ale nową dołoży, tak że ten, który nie odprawiał rekolekcji w kościele, odbędzie je gdzie indziej, — a może to będzie i lepiej

bo mając czas i opierunek, zastanowi się i zma-
drzeje.

Może wtedy przypomni sobie — że należa-
łoby raczej obecnością swoją jako wójta uroczy-
stosci państwowe uczcić uderzyć czołem przed
zasługą ludzi, których wprawdzie jako Piasto-
wiec w cichości ducha nie bardzo kocha — jed-
nak jako wójt musi uznać i winną część złożyć.

Inaczej trzeba urząd oddać, pięści schować
do kieszeni, nie rezonować — a siedzieć jak fio-
lek w trawie.

Może to dla Pana wójta byłoby i lepiej, bo
wiadomo taka głowa im niżej, tem mniej —
glupstw strzela.

Sąsiad.

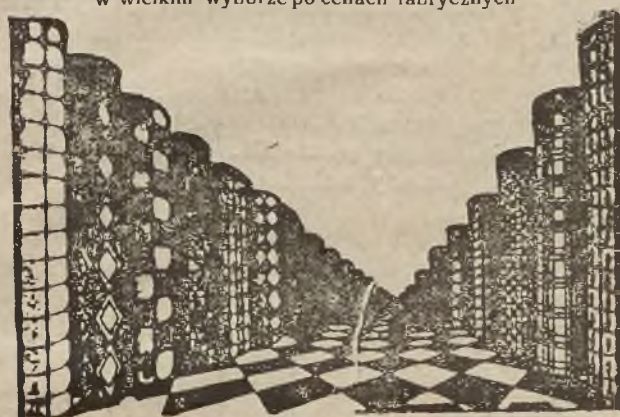
Od 30-tu lat

kupuje się z pełnem zaufaniem

LINOLEUM

Ceraty, dywany wełniane, chodniki,
firanki, narzuty kapy na łóżka

w wielkim wyborze po cenach fabrycznych

w 50-ciu własnych Filjach
PRZEMYSŁ — LINOLEUM

KRAKÓW, -- Rynek Główny 10.

WARSZAWA

BIELSKO

Marszałkowska 143.

Wzgórze 20

Wobec uzgodnienia dążeń gospodarczych mię-
dzy Rzeczpospolitą Polską a Wolnem Miastem
Gdańskiem, jest na czasie zaprzestanie bojkotu
wyrobów gdańskich. Wobec tego każdy smakosz
patryota może znowu żądać czekolady „SAROT
TI”, która tak bardzo zadawalnia jego podnie-
bienie, a kupcy mogą tymi gustownie opakowa-
niami i doborowemi słodyczami ustroić okna wy-
stawowe i lady sklepowe. Specjalność firmy „SA
ROTTI” są: **Czekolada mleczna, gorzka, śmie-
tankowa i z orzechami oraz bombonierki z re-
produkcji obrazów słynnych malarzy.**

CHAMSTWO I DZIKIE ZACHOWANIE SIĘ NIEMCÓW W PRADZE CZESKIEJ.

Otwarcie posiedzenia sejmu przedstawiciel-
stwa krajowego w Pradze zakłócone zostało
niebывалymi wystąpieniami Niemców. Otwiera-
jąc posiedzenie, prezydent sejmu krajowego zło-
żył hołd zmarłemu marszałkowi Francji Fochowi.
Zaledwie wymienił nazwisko, gdy z ław
Niemców podniosła się wrzawa. W otwarcu
debaty zabrał głos przedstawiciel Niemców u-
miarkowanych, który w ostrych słowach wy-
powiedział się przeciw uczczeniu zmarłego ge-
nerała. Podobne zajście miały również miejsce
w radzie miejskiej. Niesłychane te wypadki wy-
wołały w prasie czeskiej jak i wśród opinii pu-
blicznej, ostre sprzeciwy i zastrzeżenia.

SZTANDARY PAŃSTWA KOŚCIELNEGO.

Komisja specjalna wydelegowana przez Pa-
pieża, zajmuje się sprawą przyszłych flag pa-
pieżskich. Postanowiono wprowadzić dwa rodzaje
flag. Na jednych widnieć będzie tiara i klucze
św. Piotra na żółtobiałym tle. Będą to oficjalne
flagi państwa kościelnego. Natomiast na budyn-
kach, które nie leżą w obrębie Citta Vacitana,
będą powiewały flagi o barwach żółtobiałych
bez symbolu.

NAJWIĘKSZY DOM W AMERYCE.

W Bostonie budują obecnie dom, który bę-
dzie największym drapaczem chmur, jaki pow-
stał w tym kraju wszelkich rekordów. Pomieści
on 25.000 mieszkańców. Parter domu będzie
zajęty przez sklepy, które będą miały bezpo-
średnie połączenie z kolejką podziemną. Pierw-
sze 5 pięter zarezerwowano na hale automobi-
lowe, wyższe piętra na biura. W suterrenach mie-
ścić się będą olbrzymie garaże automobilowe,
które pomieszczą trzy do pięć tysięcy samo-
chodów.

CENY ZBÓŻ NA RYNKACH ZAGRANICZ.

W połowie lutego b. r. ceny zbóż na ryn-
kach międzynarodowych przedstawiały się na-
stępująco: Pszenica w Warszawie w dolarach
am. za kwintal — 5.01, w Pradze Czeskiej —
5.6'1 (najwyższa), w Chicago — 4.81 (najni-
ższa), żyto w Warszawie — 3.96 (najniższa),
w Nowym Jorku — 5.00 (najwyższa), owies w
Warszawie — 3.75, w Pradze — 5.06 (najwyż-
sza), w Chicago — 3.74 (najniższa). (AROL).

WYBORY WE WŁOSZECH.

Jak wiadomo rząd Mussoliniego wypisał no-
we wybory, których przebieg był bardzo upro-

szczony, gdyż głosowano tylko za listą rządową lub przeciw niej.

We wszystkich miastach diecezjalnych w wyborach brali udział arcybiskupi i biskupi wraz z całym klerem, co wywołało entuzjazm wśród publiczności.

W Turynie w lokalu wyborczym zjawił się następca tronu wraz z oficerami. Obecni w Rzymie kardynałowie oddali również swe gło-

sy do urn wyborczych.

Wybory we Włoszech dały następujące wyniki: Wyborców 9.650.000, głosowało 8.650.740, czyli 89,63 procent wyborców.

Na listę rządową padło 8.500.576 głosów, przeciw liście 136.198 głosów, nieważnych 6.824 głosów.

A więc zwyciężył Mussolini.

Która królowa otrzyma „Złotą różę”.

W Rzymie krąży pogłoska, że w roku bieżącym „złota róża” ofiarowana będzie przez Ojca św. królowej włoskiej Helenie, z powodu dojścia do porozumienia pomiędzy rządem włoskim a Stolicą Apostolską. W ciągu lat ostatnich „złota róża” otrzymały od papieża królowe: belgijska i hiszpańska.

Początki tej róży mają sięgać średniowiecza.

Podczas Wielkiego Postu, papież i wierni zbierali się w owych wiekach w kościele rzymskim, który stąd otrzymał nazwę „Collecta” i ciągnęli pochodem ze świątyni do katedry, gdzie odprawiano nabożeństwo uroczyste.

W czwartą niedzielę Wielkiego Postu nabożeństwo to odprawiane było w bazylice św. Krzyża, w której jak wiadomo, przechowywana jest część świętego Krzyża, przywiezionego przez św. Helenę z Ziemi Świętej.

Otóż w wiekach średnich papież udawali się do bazyliki św. Krzyża dla odprawienia wzmiankowanego nabożeństwa, trzymając w ręku złotą różę, której znaczenie mistyczne wyjaśnia-

li wiernym. Po nabożeństwie róża ta darowywana była przez Głowę Kościoła prefektowi Rzymu następnie jednak powstał zwyczaj przesyłania jej jednej z królowych katolickich.

Właściwe wszakże pochodzenie uroczystości „złotej róży” nie jest znane. Niektórzy twierdzą, że w Rzymie było zwyczajem obrzucać podczas Zielonych Świąt papieża i kardynałów, celebrujących nabożeństwa, płatkami róży na pamiątkę języków ognistych, które ukazywały się nad głowami apostołów i to miało być początkiem owej „złotej róży”.

Rzymian zaciekawia też pytanie, czy papież, który teraz na zasadzie zawartego z rządem włoskim układu, przestał być „więźniem watykańskim” wznowi starą uroczystość złotej róży. Być może, iż będzie to pierwsza uroczystość tradycyjna, powołana na nowo do życia. W takim razie odznaczenie przez Głowę Kościoła różą tą królowej Heleny nabrałoby znaczenia specjalnego.

Ciekawe.

Ropucha wzbudza u nas zwłaszcza u kobiet wstręt i odrazę, a tymczasem zapominamy, że oddaje ona w przyrodzie ważne usługi. Gospodarze i ogrodnicy zwłaszcza powinni ją bardzo cenić. Jest ona zaciętym wrogiem wszelkich owadów, które z powodu swego wprost bajkowego apetytu prawdziwe robią spustoszenie na polach i w ogrodach warzywnych. Ropuchy szczyczące się również niegorszym apetytem, zjadają tysiące owych szkodników w jednej nocy, o ile im się naturalnie w ich, że tak powiem, policyjnej robocie nie przeszkadza. Angielscy rolnicy wyzyskują ich pożyteczność i przezimowują masy ropuch w piwnicach, aby je latem puścić do roboty. Podobnie dzieje się we Francji, zwłaszcza w rolniczych częściach kraju.

W niektórych miejscowościach spotyka się handlarzy ropuchami, którzy przechowują swój towar w dużych beczkach. Ropuchy sprzedaje się na tuziny. Naturalnie nam, którzy mało mamy przyjaznego uczucia dla tych pożytecznych zwierzątek, skóra się otręsa na widok handlarza, przebierającego gotemi rękami w swym zimnym towarze.

W ciepłych krajach, gdzie roi się od owadów wszelkiego rodzaju, jest ropucha stworzeniem wprost nieodzownym. Pewien malarz, który tam spędził czas jakiś, opowiada we wspomnieniach swych o ropuchach, dzemiących za dnia pod kamieniami bezwładnie, które wylazą nad wieczorem z kryjówek i spieszą w stronę zabudowań ludzkich. Tam sadowią się wygodnie na jedwabnych poduszkach, na kanapach i łóżkach i nie rzadko zdarza się, że przybyli goście muszą wypłacać je z ich wygodnych legowisk, zanim odważą się usiąść. Ale nikt się tem nie zraża, bo ropuchy uważa się jako przynależne do rodziny, podobnie jak u nas koty lub pieski faworyty.

NIECO CYFR O WIELKOŚCI POLSKI.

Wedle sprawozdań Głównego Urzędu Statystycznego obszar Polski wynosi — 388. 328 km. kwadr.; mieszka na nim 27,182.000 ludności na 1 km. kwadr. wypada 70,3 osób. Inwalidów po wojnie mamy 320 tysięcy. Na 100 osób przypada 48 mężczyzn i 52 kobiety. Polska posiada 27.000 szkół. Ludność trudni się: 65 procent rolnictwem 14 procent przemysłem i górnictwem, 8 procent handlem i komunikacją, 13 proc. i innych zawodach.

Majątek narodowy Polski wynosi franków złotych 88.410 milionów, t. j. na każdego mieszkańca wynosi 3. 250 franków zł. Na ziemiach polskich podczas wojny zniszczeniu uległo 1.475.300 budynków.

Administracyjnie kraj nasz dzieli się na 15 województw, 277 powiatów, 641 gmin miejskich i 12.622 gmin wiejskich.

O sadzeniu ziemniaków.

Najniższa temperatura, przy której bulwy ziemniaka zaczynają kiełkowanie, jest stosunkowo dość wysoka, gdyż wynosi 8 do 9 stopni Celsjusza. Lepiej jest więc sadzić ziemniaki raczej później, niż zbyt wcześnie, a mianowicie — wtedy, gdy gleba się już więcej ogrzeje i gdy obawa przed przymrozkami wiosennymi minie. Z drugiej znów strony opóźnienie sadzenia ziemniaków ponad potrzebę nie jest bynajmniej wskazane, gdyż to również niekorzystnie odbić się może na ich plonach.

Przy sadzeniu ziemniaków należy zwracać uwagę na następujące momenty:

1. Ziemniaki tak należy umieszczać w roli, aby leżały na spulchnionej warstwie gleby, a nie na zbitej.

2. Ziemniaki powinny być umieszczone w rzędach zupełnie prostych, a nie na pokrzywionych.

3. Odległość rzędów wrzędzie powinna być jednakowa.

4. Pragnąc ziemniaki obrabiać w dwu kierunkach, należy je sadzić pod znaczek w kwadrat.

5. Ziemniaki powinny być wszystkie do jednakowej głębokości przykryte.

6. Na glebach cięższych ziemniaki muszą być przykryte płytko, na lekkich, piaszczystych glebach wskazane zaś będzie głębsze przykrycie.

Do sadzenia wybierać należy ziemniaki tylko zupełnie zdrowe, zwracając na to możliwie bardzo wielką uwagę. Sadzić ziemniaki należy całe, niekrajane. Wybierać natomiast ziemniaków do sadzenia możliwie dużych nie jest bynajmniej konieczne. Sadząc ziemniaki bardzo duże, podżamy przez to znacznie koszt sadzenia. Najlepiej jest sadzić ziemniaki średniej wielkości, odrzucając tylko bulwy bardzo drobne.

Szerokość rzędów, na jaką należy sadzić ziemniaki, a również i odstęp pomiędzy ziemniakami regulować należy do warunków gleby. Otóż na glebach bardzo żyznych i urodzajnych sadzić możemy ziemniaki w rzędy tylko w zupełnie wyjątkowych warunkach mogłoby się okazać korzystne. Górną granicą szerokiego sadzenia ziemniaków będzie umieszczenie ich na 70 razy 60 cm., lub 70 razy 70 cm. i to już w warunkach niezwykle korzystnych, normalnie najpewniej jest nieprzekraczanie granicy 60 razy 60 cm. w kwadrat.

Po zasadzeniu, jak wiadomo, ziemniaki wymagają przez długi czas, gdyż aż do chwili, kiedy dobrze się rozrosną i dobrze rolę okryją, starannego pielęgnowania. Starania nasze będą tutaj skierowane z jednej strony do ciągłego niszczenia pojawiającego się zachwaszczenia pola, a następnie do utrzymania powierzchni roli w stanie pulchnym i do obsypania ziemią krzaków ziemniaka z chwilą, gdy te podrosną już więcej.

Po Świętach.

Pomimo uzasadnionej zdawałoby się obawy że po obfitych śniegach, jakie nam ubiegła zima przyniosła — będziemy tonąć w wiosnę w wodzie i błocie co najmniej do połowy kwietnia — okazuje się, że już marcowe słońce zdołało pola obsuszyć do tyła, że po świętach początek robót polnych można przewidywać. Chciałbym tu zwrócić uwagę rolników na pewien szczególnie ważny, a jednak zaniedbany. Jest to narzędzie proste: parę beleczek drewnianych lub żelaznych połączonych łańcuchami tak że gdy się zaprzęgnie konia, to beleczki suną po nastroszonej roli jedna za drugą i gładzą, równają pole. Skutek jest ten, że rola oczywiście nie grzeska, lecz już nieco przesuszona — traci ostrość zimowej sęki — grudki się rosypują, a wskutek tego szybciej owa wierzchnia przesychna, przyczem pod działaniem ciepła słonecznego

go i dużych jeszcze zapasów wilgoci w roli — ognicha zaczyna pęcznić i kiełkować. Potem w jakiś czas, gdy zaczynamy siewy — owe miliony nasion ognichy brona wyniszczy. Zysk poważny, skoro przypomnimy sobie ile to ten żółty chwast robi szkody wysysając pokarmy z ziemi i tak przeciw nie bogatej.

Rozpoczynając siewy rolnicy często się trzymają ustalonej kolejki zaczynając od grochu, owsa peluski, a z ziemniakami czekają, aż się ziemia wygrzeje. Otóż nie jest to postępowanie słuszne, gdyż porządek kolei zasiewów powinien być stosowany do pola, to znaczy, że zaczynać trzeba od najbardziej obeschniętej roli i to siał, co w tym polu na ten rok przypada. Jeśli więc najlepiej obeschło pole gdzie mają iść ziemniaki — to nie oglądać się, nie medytować że to jeszcze owies nie siany, ale sadzić.

Bywa zwyczajem w wielu gospodarstwach siać w żyta seradelę z kry. Otóż to jest słuszne na suchych piaszczystych ziemiach, ale na wilgotniejszych i zwięźlejszych należy tej wcześniej zaniechać. Zbyt wcześnie posiana w takiej ziemi przerasta zboże i potem utrudnia sprzęt żyta i słabiej w rżysku odrasta. Niektórzy gospodarze zostawiają zasiew seradeli nieprzykryty. Otóż jest to duże ryzyko i należy go zaniechać. Siałe albo siewnikiem rządowym z ciężarkami, albo po ręcznym zasiewie przejechać pole lekką ostrą bronką. Nieznaczna szkoda, jaką żyto ponosi od brny stanowczo będzie mniejsza, niż zysk z dobrze zagęszczonej seradeli. Fr. St. (AROL).

Krakowski Zakład Witrażów

S. G. ŻELEŃSKI

Witraże — szklenia

mozaika wenecka lampy witrażowe

Uł. Krasieńskiego 23 Tel. 137.

KRONIKA

KALENDARZ TYGODNIOWY.

Kwiecień.

7. Niedziela. Biała.
8. Poniedziałek. Djonizego
9. Wtorek. Marji Egipc.
10. Środa. Ezechiela.
11. Czwartek. Leona.
12. Piątek. Juljusza.
13. Sobota. Justyny.

CENY MASŁA I JAJ. Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich Warszawa, Wilno, Lubin, Łódź — notuje w hurcie od dn. 21 bm., aż do odwołania: Masło mleczarniane I. Gat. Zł. 5.10—5.60 za kg., II. Gat. Zł. 4.60—5.— za kg.

Dowozy duże, tendencja słaba pomimo okresu świątecznego. Zagranica: Berlin obniżył notowania w ciągu tygodnia o 16 punktów, Kopenhaga w dniu dzisiejszym zanotowała niebywałą zniżkę o 25 punktów. Zniżka nastąpiła jeszcze przed okresem przedświątecznym. Jaja. Cena za skrzynię oryginalną 24.— kop., franko skład Warszawa — Zł. 2.80. — Tendencja słaba, wyczekująca.

WŁAMYWACZ W PAŁACU BISKUPIM.

Przy ulicy 3-go Maja w Kielcach do pałacu biskupiego, otworzywszy drzwi wytrychem, dostał się jakiś złodziej, który następnie wszedł

do mieszkania zajmowanego przez ks. Jędrzeja Marchewkę.

Włamywaczy szufladę biurka, złodziej zaczął szukać pieniędzy. W tym czasie nadszedł ksiądz Marchewka. Włamywacz spłoszony rzucił się do ucieczki. Gdy na wezwanie księdza nie zatrzymał się, wtedy ksiądz Marchewka wystrzelił dwa razy z rewolweru, lecz chybił. Strzały jednak zaalarmowały policję, gdyż w sąsiednim gmachu mieszczą się biura komendy powiatowej. Uciekającego schwytał na ulicy policjant przy pomocy przechodniów. Był to zawodowy włamywacz Bolesław Gąsiorek, którego osadzono w areszcie.

POSEŁ LIEBERMANN W STRACHU.

„Robotnik” donosi, że na pos. Liebermanna przygotowuje się napad, by tą drogą uniemożliwić mu oskarżenie b. min. Czechowicza przed Trybunałem Stanu

„Robotnik” radzi „zbyt krewkim faszystom, by — o ile istotnie powzięli takie zamiary — rychło je zlikwidowali”.

POBÓR ROCZNIKA 1908. Przygotowane są już plakaty, które będą rozmieszczone w miejscach widocznych w związku z tegorocznym poborem rocznika 1908. Poza poborowymi rocznika 1908 będą wezwani do poboru ci ze starszych roczników, którzy korzystają z odroczenia z powodu słabego zdrowia. Urodzeni w r. 1906, którzy przy obecnym poborze staną po raz trzeci jako korzystający z odroczenia i posiadający kategorię B o ile zostaną uznani niepełnie za zdrowych będą zaliczeni do kategorii nadliczbowych i przeniesieni do rezerwy, z chwilą całkowitego zwolnienia rocznika 1906.

W roku obecnym zastosowana zostanie procedura wobec uchylających się od służby wojskowej. W komisji poborowej urzędować będzie dzielnicowy z zawezwanej w danym dniu dzielnicy, który odnotowywać będzie na odpowiednim spisie nazwiska tych poborowych, którzy do poboru nie stawili się w przepisany termin. Następnego dnia takie osoby będą aresztowane i przymusowo ścigane przed komisją lekarsko-poborową.

SPRZEDAŁ ŻONĘ ZA 300 ZŁOTYCH. Jeden z wieśniaków sprzedał kupcowi p. N. w Krośnie krowę na kredyt za 300 zł., a przy sposobności tej transakcji poznał żonę owego kupca. Po pewnym czasie domagając się zapłaty dłuższej kwoty, zaproponował kupcowi w zamian za swą pretensję odstąpienia mu nadobnej żony p. N. Ponieważ kupcowi naszemu więcej podobała się chłopska krowa, niż własna żona, więc bez dłuższego zastanawiania się nad legalnością tej transakcji propozycję zaakceptował. Tej kompensaty nie zatwierdziła jednak żona kupca, wobec czego chłopek uzalił się w magistracie na krośnieńską niesłowność, następnie, może rozmyśliwszy się wniósł skargę, ale już o kwotę a nie przedmiot transakcji. Sprawa nabiera specjalnego posmaku wobec tego, że p. N. jest żydem, wieśniak chrześcijaninem.

Jak Powsinoga płakał nad Wicusią niedolą.

Splakałem się w tom wielganocną niedzielę telo co cud. Miętkie mam serce, przecie nie kamień i mało co trza a słozy mi z oczu leją się jako dyszcz z nieba na wiesnę.

Ale jako nie było plakać? samibyście plakali czytający świętecznego „Piasta“. Wypisoił ci tam Wicusź jartykuł na całom stronie a w nim tak stojało:

„Patrząc na różnych osobników z pod ciemniej gwiazdy, którzy raptem wyrośli na „opatrznościowych“ mężów, Ty, usuwany zewsząd, a często ścigany, jak dzikie zwierzę, nie mając chwili spokoju, musiałeś Sobie przypomnieć, „że przecieź ptaki mają gniazda, — liszki mają jamy“, a Ty jesteś niżej od nich postawiony“.

Nie doczytawszy do końca zalałem się rzewnymi łzami. Biedoczek! ścigany jako dzikie zwierzę — rychtyg Powsinoga numero 3, bo pierwszy ja a drugi pan Składkowski, myślę se i furt płacząc. Ani gniazodka nimo ani tej jamki. — Pewnikiem mu chałupę w Wierzchostawicach zlicytowali a wilę zakopańską Piłsudski mu zabrał. I jako to niepożałować? jako nie lamencieć? jako nie narzekać na Tę Polskę, co takiego „Wodza“ takiego „genierała“, o którym w tym samiućkim numerze „Piasta“ stoi napisane:

List do Powsinogi.

Piszę do Was Powsinogo
Nato, żebyście wiedzieli,
Że nas w „w Ludzie Katolickim“
Wasz śmiech więcej rozweseli

Niż muzyka, niż wesele
Niż zapusty. Jak ta plewa
Kiedy na nią wiatier dmuchnie
Troška gdzieś się precz podziewa

A w chałupie w śmiech się zmienię
Každy smętek, złość lub zwada,
Kiedy do cie raz w niedzielę,
„Powsinoga“ nasz zagada.

Zawdy uśmiech masz na gębic
Idąc polną, wsiową drogą
Więc za szczerą oną radość
Bóg Ci zapłać, Powsinogo!

Stanisław Żyłkoń,

Lnianki wielkie.

„W wojnie bolszewickiej
Chłop Witos na przedzie,
Wielkie rzesze chłopskie
Do zwycięstwa wiedzie“.

„Ściga jako dzikiego zwierza“.

W onej żałości to już mię i złość odleciała na „Piasta“, że kapkę dalej opisał mnie Powsinogę, żem przez gruntu, przez chałupy — żem łazęga i dziod, bo i jakoż się gniewać, kiej pon wójt jest „niżej postawiony“ od wszelakiego zwierzca.

Kondolencyję chyba mu nieborockowi napiszę, albo co?

A że mię Piast „dziodem przez chałupy“ nazwał to ma recht — alem dziod przez Wicusia, bom se te jego marki trzymoił, aż pewnego ranka musiolem wziąć torbę na plecy, parasol w garść i wandrować w świat. Nie jednego ci chłopa on tak wykierował ale mu przebacom po krze ścijańsku ino teraz rodzę Piastowi, coby wickowe jartykuly umiescał tam, gdzie przódzi było pisanie „Kantka Pierona“ a Jantoś niech na — pierwszej stronie się paradzi. Tak będzie lepiej.

Od tego płkanie to mi nawet jajko ani kiełbasa święcona nie smakowała — inom się upił — ale to syćko z wielgiego ku Wicusiovi miłowania. Żebyście zaś kochane ludzie lepiej pojęły Wicusią niedolę to wam okfiaruję ten obrazicek do jego jartykulu.

Ważna wiadomość dla cierpiących!

Wszelkie jak najbardziej uporeczywe bóle reumatyczne, gościec, kurcz mięśniowy, porażenie, łamanie w krzyżach, ból głowy, ból zębów i inne podobne przypadłości usuwa w zupełności sławny i prawdziwy

Ichtiomentol

do nacierania

Jedna próbawystarczy, aby się przekonać, że prawdziwy Ichtiomentol jest najlepszym środkiem tego rodzaju. — Główna fabryka prawdziwego Ichtiomentolu:

Laboratorium apteki SZYMONA EDELMANA Lwów, ul. Teatyńska 16.

Wysyła się pocztą za poprzednim przysłaniem należytości albo za zaliczką:

5 flakonów z opłaconą pocztą i opakowaniem za 13 zł. — 10 flakonów z opłaconą pocztą i opakowaniem za 24 zł. — 25 flakonów z opłaconą pocztą i opakowaniem 51 zł

:-: DOM MUZYCZNY :-: IGNACY CYPRES KRAKÓW, SZEWSKA 13/LK.

wysyła mandoliny włoskie po 26—30 zł., koncertowe ozdobne 35—46 zł., skrzypce szkolne ze smyczkiem 23 zł., koncert. 30, 40 i 50 zł., klarnety 8 klap 38 zł., 10 klap 45., 12 klap. 50 zł., gitary koncertowe 40—45 zł.

Kornety 120 zł., Harmonje 2 registry 29 zł., Wiedeńskie 1 rzędowe 38 zł., dwurzędowe 55 zł., Nikl. „Gre Roskopf” patent z łańcusz 13 zł., nikl. płaski zegarek słynnej marki „Enigma” 22 zł., budzik 14 zł., brzytwy „Solingen” po 6, 8 i 10 zł., maszyny do włosów 9—12 zł., djamenty do szkła po 7, 9 i 2 zł. Cennik ilustr. owany zegarków i instrumentów darmo i oplatnie.

Aparata Kościelne Szaty Liturgiczne

Sztandary i Chorągwie
adamaszki, brokaty w wielkim wyborze
najtaniej nabyć można w firmie

Fr. Kopaczyński i Ska
w Krakowie ul. Bracka 2.

Najstarsza pracownia dla sztuki Kościelnej.
**Stylowe wyroby Kościelne w srebrze
i brzozi na składzie.**

Sukna

i wszelkie materje wełniane, podszewki i dodatki, gotowe ubrania, plety, bundy, sutanny i t.d. i t.d.

Koço, derki,

poleca najtaniej i najsolidniej

**Związek Katolickich Krawców
KRAKÓW, FLORJAŃSKA 7.**

Siano, słomę, koniczynę, mieszankę dla bydła, otręby, makuch, owies, nasienie koniczyny czerwonej atestowanej, pod gwarancją wolnej od kamaniki, oraz wszelkie zboża siewne dostarcza jaknajtaniej gminom i Kółkom rolniczym na dogodny kredyt Związek producentów rolnych w Krakowie, ul. Grodzka 3.

Pren. w Polsce **rocznie 10 zł. kwart. 2.50 zł**
W Ameryce na cały rok 2 do'ary We Francji
30 fr. W Danji 10 kor. Czechosłowacji 40 k. cz.

Redaktor odpowie-
dzialny Michał Saba-
towicz.

Red. i Adm.: Kraków, Karmielicka 29 tel. 3012
CENY OGŁOSZEŃ: Cała str. 200 zł. — pół str. 100 zł. ówierć
str. 50 zł. str. ósemka 25 W tekście 2 razy drożej. drobne 10
gr.za słowo, najmniej 3 zł.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 400.600

Wydawca: Spółka wydawnicza „Lud Katolicki”

Drukarnia L. Gronusia i Ski, Kraków, ul. Stolarska L. 6. — Telefon 1018.